

zepe táján már szállásokkal volt megrakva. Gr. Keglevics József ez időtájon tett óvást a pusztának »nemely nemesek által tett elfoglalása ellen«, ¹ a mi azonban | 1765. teljesen meddő kísérletnek maradt. Az egész puszta az urbárium behozatala előtt s ezután is a hivatalos úrbéri összeírások szerint a határ tartozékát képezte s véglegesen a városhoz és a vásárhelyi uradalomhoz kapcsoltatott, ² mely a puszta fele részét idővel a lakosság használatából kivéven, saját gazdaságához csatolta. ³ A Török és Szilágyi nemzetség tagjai a vármegye előtt | 1839. ugyan fentartották hozzá jogaikat, ⁴ a mi azonban kellő bizonyítékok hiányában merőben fogantlan maradt.

Ráros vagy Kéktóráros.

A Kéktó, mint a külterület történetében közölt régi térképen látható, hajdan igen nagy vizet, illetőleg rétséget képezett. Nád és hal termelt benne bőven, s ezért a környékbeliek előtt méltán becses volt. Miatta folyt a per Dóczi János, Szeg — a későbbi Szegvár — ura és a derekegyháziak közt is, ⁵ de hihetőleg a valamivel távolabb eső vásárhelyiek is részesültek a rétszomszékban, miért is az Rárossal | 1536. együtt a város tartozéka lett s ezzel együtt adományozták el. Így történt, hogy, mivel Vásárhely a Dócziak révén a Mórók tulajdonába ment át, Felediné Móró Katalin magát e hely birtokosának tekintette s mikor híret vette, hogy Ferdinánd király városunkat az özvegy Pestyéni Gergelynének és fiának, Pestyéni Andrásnak, ajándékozta, ⁶ Pozsonyba küldte férjét, | 1544. hogy ott, a káptalan előtt, javainak elidegenítése ellen óvást tegyen, mely alkalommal Feledi Vásárhely mellett Rárost és Rétkopáncsot is megnevezi s azt állítja ezekről, hogy azok még atyjáról, Móró | 1548. Lászlóról, szállottak rá «öröklés jogán». De az adományosok sem sok hasznát vehették Ferdinánd király

¹ Jászai konvent ltr. Proth. 10. fol. 192.

² Lásd főleg az 1771., 1772., 1789., 1808., 1813-diki összeírásokat.

³ L. az 1813-diki vármegyei összeírást 5. l.

⁴ A felszólalás Csongrádmegye jkveiben.

⁵ Borovszky, i. m. II. 153.

⁶ Libr. reg. I. 315. (újra kiadták 1547. szept. 18.)

jóakarátának, mert az egész vidék ez időtájt a török és János-Zsigmond hatalmába esett, a falut pedig lényegesen a város régi földesurai, Kende Pál és Sulyok Ferenc, bírták, kiknek Huszár Bálint és Fekete Péter kéktórárosi jobbágyságait ez időben hallgatták ki a donáttornyai határperben. Még a birtokra vonatkozó adománylevelek is idegen kézre kerültek. Ezen a helyzeten segíteni óhajtván Nádasdy Tamás, [1549. Ferdinánd országbirája és fővezére, királya sérelmes intézkedését azzal vette jóvá, hogy még ez évben a leleszi konvent újtán rendeletet küldött a Losoncziaknak, hogy a Rárosra, Vásárhelyre, Rétközpánásra s egyéb Móré-féle közeli és távoli javakra vonatkozó okleveleket, melyeket Losonczi Zsigmond, Móré Kata második férje, majd ennek fiai, Losonczi Antal és István maguknál fogtak s többszöri felszólításra sem akarnak visszaadni, Móré Lászlónak és Katalinnak szolgáltatassák ki, vagy, ha ezt tenni vonakodnának, előtte, az ügy törvényes megítélése velt ki-tűzött időben, jelenjenek meg.¹ Pár évvel később már azt írják, hogy a városnak s egyéb Móré-javaknak birtokába Katalin asszonyt beigtatták.² Mindez azonban az országos események hatalmával szemben csak irott malaszt volt. A háborús időkben a vitéz katonáknak állott a világ s ezeknek volt becsé a király és hazá előtt. Úgyszólván, minden övék volt, a mire szemet vetettek. A Mórék birtokai tehát, ide érte városukat is, a Losoncziak kezében maradtak, minthogy a török nagyobb erővel tört reánk s az országos érdekek azt követelték, hogy mivel Losonczi Istvánra Temesvár és a délvidék megvédését bízták, (mi célra pedig a király neki megfelelő pénzbeli támogatást nem adhatott), Istvánt nagyobb birtokok adományozásával képesítsék és támogassák honvédő munkájában. Losonczi tehát nemcsak Vásárhelyt és tartozékait tartotta meg, hanem kir. levelét kapott arra nézve is, hogy ezt és többi birtokait a háboru veszélyes eshetőségeire leányai és testvére- [1552. nek, Antalnak, leányai örököljék.³ Minthogy Losonczi szomorú sejtelve Temesvár elestével igen hamar valósult, az uradalmak magyar jog sz rint is a lányok

¹ Nádasdy levele 1549. máj. 22-ről a leleszi konvent ltr.-ban, Eleuch 1550. M. 98. (Sub. no. 16. fasc. 6. 1549.)

² Esztergomi káptal. ltr. capt. 32, fasc. 2, no. 16.

³ A kir. adománylevelél 1552. jul. 25-ről u. o. Caps. 15. fasc. 3, no. 4. és Orsz. ltr. Lib. reg. II. 75. és NRA. fasc. 233, no. 65.

kezére szállottak át; kiket tehát az esztergomi káptalan a másik évben be is igtatott Kende Péter óvása mellett rárósi birtokukba is,¹ a minek azonban |1550. feb. nemsok hasznát láthatták, mert vidékünk is elpusztult a véres háború alatt, aztán pedig egyenesen ellenség kezére jutott és sokáig is abban maradt. Csanád megye ez évi királyi adóösszeírásából Ráróست már kihagyták, annak jeléül, hogy pusztán állott; nemsokára azonban ismét meg kezdték ülni, mert a török kincstár ravója hét házat vett fel benne adó alá s besorozta a vásárhelyi helyi nahiéba,² lakosságáról azt irván, hogy »vegyes«, vagyis, magyar és rác elegyesen. A kis telep azonban folyvást szaporodott s a gyulai vár dézma-összeírói elől sem rejtőzködhetett el, kik minden zugot fölhajtottak, a honnét a vár számára valami jövedelmet vehettek. Kerecsényi emberei tehát fölkeresték Kéktóráróst is |1561. Igással egyetemben s tőlök »a bírák esküje szerint 7 köből búzát és 1¹/₄ köből árpát vettek be«. Lajstromukban megjegyezték, hogy e vidéket a csanádi káptalan adta bérbe a várkapitány úrnak, de a falukat Mágocsi Gáspár, Ócsárovics és mások foglalták el, kivéve Kéktóráróst és Igást. Ezekkel a királyi kegy pár évvel előbb ismét gazdát cseréltetett, a mennyiben — Lósonczy jogairól teljesen megfeledezve — adománylevelet állíttatott ki Csemeri Zay Ferenc, Liszti János és Viczmándi Mátyás részökre, mely szerint, mivel a Pestyénieknek magva szakadt, ezek javai, köztük Vásárhely és Rárós is, a nevezetteknek |1559. dec. 6. ajándékoztnak.³ Ennek következtében az e gri káptalan a beigtatást a következő évben, minthogy a török miatt a helyszínét meg sem lehetett közelíteni, a gyulai várban foganatosította.⁴ Az új adományosok azonban szintén kevésbé örülhettek így nyert uralmaknak, mert ezeket Csáki Pál és Farkas gazdatisztje birta, ki szintén a gyulai várban húzta meg magát, honnét azonban a király kiüzetni⁵ és a birtoktól tetteleg megfosztatni rendelte. Az 1560. adóösszeírási jegyzékben Kéktóráróس neve még benne van, de már a következő évből, tán az új birtokosok iránti kedvezés miatt, kihagyták, ámbár, mint

¹ A káptalan jelentése 1574-iki kiadvány, Orsz. Itr. NRA. fasc. 397. no. 31.

² A defter Velicsnél i. m. II. 194.

³ Az adománylevél Új Magy. Muz. 1857. 422—4.

⁴ A káptalan jelentése 1560. máj.-ról a gr. Károlyi n. bp. Itrában 35. fiók, 2. sz.

⁵ Ferdinánd levele 1560. jul. 7-ről a fentebbi Itrban, „Vásárhely“ fiók-fában.

említők, a falu fennállott s Gyulára adót fizetett. | 1561. 1562-ben adtak ugyan oda Balogh Mátyás 4, Nagy Jakab 4 és Tóth Miklós 1 dézma barányt. Ez évről egész 1564-ig a török kincstári adót is fizették a lakosok, eleintén 1500 akcét, majd 7915-öt, a mi a lakosság meg szaporodásának bizonyossága.¹ 1563-ban a falu Gyulára adott egy izben 42 vontató és 10 marok buzát s 2½ köb. szemes buzát, 1½ köb. szemes árpát, 1 vontató árpát és 6 kas méhet. Ugyanoda azonban ez évről az egyes lakosok külön is megfizették a tizedet, következő összegek szerint:²

	Vontató	Méhkás	Hold	Keresztvén pénz. Dénár		Vontató	Méhkás	Hold	Keresztvén pénz. Dénár
Balog Péter	28	—	—	—	Huszár István	100	—	—	—
Barát János	40	10	—	—	Huszár Pál	50	3	—	—
Csók János	—	—	—	3	Huszár Tamás	52½	—	—	—
Dömei György	14	—	—	—	Nagy Jakab	50	—	—	—
Dorkó Mihály	—	—	1½	—	Nemes György	10	—	—	—
Dóró Ambrus	—	—	—	3	Pan István	—	—	—	3
Dóró Jakab	18	—	—	—	Péli Gergely	—	—	—	3
Fekete Gáspár	40	—	—	—	Sáradi János	32	—	—	—
Fekete Lukács	20	—	—	—	Sáradi Orbán	59	—	—	—
Fekete Tamás	12	—	—	—	Sáradi István	—	3	½	—
Folás András	44½	—	—	—	Seres György	8	—	—	—
Folás Miklós	31	—	—	—	Somlai Mihály	—	—	—	3
Gacó Miklós	17½	—	—	—	Szabó György	8	—	—	—
Garai Benedek	—	—	—	3	Tigyer Lajos	8	—	—	—
Gáza György	50	—	—	—	Tót Miklós	70	—	—	—

A következő évben a helységet felgyújtották s az év végén csak 26 jobbágyot tudtak összeírni.³ Kerecsényi, a folytonosan fizetlenséggel küzdő gyulai őrség kapitánya, nem lehetett kiméletes a környékbeli lakosság iránt, mert a vitézeknek s lovaiknak élelmiszerekre okvetlen szükségük volt. Csak a vár elesése után szűnt tehát meg ez a teher, a mikor Rárós után is Vásárhely bérelte

¹ Defer Velicsnél II. 286 („Gentőváros“-nak bérálták el.)

² Orsz. ltr. Kincstári osztály, tizedjegyzések. (A gelimát vontatónak fordítottam, mivel vidékünkön a levágott termést ezen a néven rakták és rakják csomóba, a kalonyát pedig nem ismerték, kévét és keresztet sem használtak. Azonban a vontatók nagy száma azt mutatja, hogy azokban a gazdák összes termését irták össze. A keresztvén pénzt — pecunia christiani-tatis — a rácosk fizették, kiket a tized alól a törvény fölmentett).

³ Borovszky i. m. I. 210.

ki a török kincstári jövedelmeket, fizetvén ezért a szegedi bég kezébe 2500 akcsét, mely összeg azonban a város bérleti tartozásával együtt évről-évre emelkedett. Azonban sem a török hódítás, sem a későbbi adományozások nem szüntették meg a korábbi tulajdonosok jogait. Ezek közé tartozott a már ismert **Kende Péter** is, ki a **Losonczi** nak szóló adományozásokat magára nézve különösen sérelmesnek találván, annak özvegyét, **Pekri Annát**, mikor testvére, **Csulai Mór** é **László**, a maga **rárósi**, **vásárhelyi** és **rétkopáncsi** javai ba leányát, **Mór** é **Katalint**, teszi örökösévé és igtatja be, nemkülönben, mikor a **Zay-ék** javára szóló eladományozásról értesült, mindkét ízben felemelte a maga ellenmondását és tiltakozását a **1567.** hiteles helyeken,¹ majd **Kéktóráros** és **Vásárhely** irányában is perbe idézte, mely lépéseknek annál nagyobb nyomatékuk volt, mert **Kendét Rárósnak**, **Vásárhelynek** évtizedek óta tényleges birtokában is találjuk. Azonban, minthogy az egész birtokot a török tartá kezében, nem létezett többé magyar hatóság, mely itt törvényt és igazságot tegyen úgy, hogy azt végre is hajthassa: ezért a falu csak a szultán adóját fizette, a mit a sok felől zaklatott lakosság magára nézve hihetően elégnék is tartott.

Végre a századvégi általános pusztulás, melynek a falu is áldozatává lett, megszüntetett minden követelést és yersengést a földesurak között. A sokáig húzódó háboru alatt azonban a török is meggyöngült s a XVII. század elején vidékünkön inkább az erdélyi fejedelem, majd a magyar király hatalma erősült meg, mert városaink egymás után hódoltak be a királyi kamarának. A régi földesurak maradékai közül **Vicmándi Kristóf** még tartotta jogát hozzánk, mert az Alföldön lévő minden jószágá gondviselőjévé, ide érte **Ráróst** és azokat is, melyekhez aligha szerzett valamikor tör- **1611. usz. 12.** vényes adománylevelet, **Körös Lukács** ot tette:² de a többi követelők már elnémultak s még a **csanádi** püspök sem tett a helységről szót, mikor itteni jószágait összeíratta, nemcsak azért, mert a korábbi birtokosoknak s ezek utódainak reményök mindinkább elveszett e helyek visszafoglalásához, hanem azért is, mert

¹ Az egri káptalan bizonyítványa a Katalin elleni óvásról, 1567. nov. 25-ről, Leleszen a konvent Itrában. El. 1551—1599. K. 77. (Sub. no. 19. 1567.) a Zay-ék elleni óvás a pozsonyi káptalan Itrában, Prot. 15., fol. 23., 21.

² A kinevezés (kelt a tokaji táborban) a gr. Károlyi nemzettség bp. Itrában, 36. fiók, 45. sz.

igazoló irataikat a sok hanyattatás közben elvesztették s birtokjogaik nyilvántartására és ellenőrzésére magukat képteleneknek érezték. Ezzel azonban át is engedték a helyek használatát a szomszéd községek lakosainak, egyszersmint pedig meg is könnyítették a pusztaságra jutott új földesuraknak dolgát, kik majd az erdélyi, majd a magyarhoni urlakodóktól szeregették az adományleveleket azokra.

Mikor Csongrád megyét Borsoddal egyesítették s ez Szendrőn tartott gyűlésében a csongrád megyei helyeket a vásárhelyi és szegedi bírák bevallása szerint összeírta, a jegyzékbe a Vásár- 1649. hely körül való pusztatelkek közé Ráróst is beírták.¹ Így lettek a borsodmegyei vitézek figyelmesekké e gazdtalan területekre s csakhamar Petrekovics Pál és az ónodi alkapitány, Pap János, Rárósrá és több más szomszédos helyekre (Sz. Albert, Sz. Erzsébet, Igló és Csóka) III. Ferdinándtól adománylevelet eszközöltek ki.² Papnak első gondja volt 1650. a vásárhelyieket »és egyéb szomszédosokat«, kik a rárósi legelőket járatták, e puszták mindennemű élésétől 12 frt. büntetés terhe alatt eltiltatnia.³ A Bercsényiek azonban Papékat már több évtizeddel megelőzték az itteni uradalmak megszerzésében, mert ők Vásárhelyt és környékét, mint Luga s i-féle örökséget, bírták s arra III. Ferdinándtól »új« adománylevelet is nyertek. Ebben ugyan Rárósról nincs szó, de azért magokénak tartották e helyet is azon az alapon, hogy a vásárhelyiek rég idők óta városuk tartozékának tekintették s háborítatlanul használták. Ez okból, minthogy a borsodmegyei várak tisztjei különben is egyre-másra adományoztatták magoknak a hozzájuk kapcsolt Csongrád megye gazdtalan pusztaságait, magok részéről Pap János tiltakozása ellen tiltakoztak, s e célból az esztergomi káptalan előtt óvást emeltek a város és a puszták, s ezek közt megnevezetten Rárós és Kéktónád használása, elfoglalása s az azokba való beigtatás ellen.⁴

Azonban a Bercsényieknek 1656. ápr. 18.

¹ Borsodm. miskolci ltr. Jkvi töredékek könyve 272. 1.

² Jászai konvent ltra, P. fasc., no. 83.

³ A tiltakozás 1650. szept. 7-ről Borsodm. ltra jkönyvében Proth. VI. fol. 761. (Másolata Csongrád megye és a gr. Károlyi ltr.-ban is).

⁴ Bercsényiek óvása az esztergomi főkáptalan levéltárában, Caps. 54., f. 5., m. 16.

nemcsak Páp Jánossal gyűlt meg a bajuk. Ugyanis időközben Széki Péter, a borsodmegyei szendrei végház alkapitánya is jogot szerzett Ráróshoz s több itteni pusztasághoz, úgyhogy a vásárhelyieket és más szomszédokat Borsod és Csongrád egyesült vármegyék Szendrőn tartott | 1659. márc. 26. gyűlésén ő is tilalmazta azok »hatalmasul élésétől«. ¹ Nemsokára pedig Szöllősi Mihály és Borbély Ferenc vitézek is több Csongrád-, Békés- és Zaránd megyi falukkal együtt Ráróst is birtokukba kerítvén, Wesselényi Ferenc nádori helytartótól oltalomlevelet szereztek azokra, ² melynek rendén a nevezett nádorispán mindenkit eltiltott az ő | 1663. jul. 20. földesuri birtokaik háborgatásától és károsításától. Széki Péter ugyan nemsokára meghalt, de hátramaradt özvegye, ki Básti Jánoshoz ment férjhez, résen állott s a Széki árvák nevében azon módon tiltakozott Kéktó és Rárós haszonvevői ellen, mint elhunyt férje, mit sem adva arra, hogy ugyan azon megyei gyűlésen, melyen óvását megtette, Páp János is, ki időközben diósgyőri főkapitánnyá lépett elő, felemelte szavát Rárós és egyéb itteni pusztái érdekében. ³ Ezek az utóbbi tiltakozások megnevezetten a vásárhelyiek ellen szóltak, mint a kik a rárósi pusztát legeltették. Minthogy pedig Páp János pár év múlva újra meg újra megismételte tiltakozását s fenyegetődzött a vásárhelyiek ellen, Bercsényi végre szükségesnek | 1667. és 1668. látta nyomatékosabban lépni fel a hangos követelődzésekkel szemben. Elsőben Bástinét birságolta meg súlyosan a határ más részén elkövetett hatalmaskodásáért, a mint azt Kopáncs alatt láttuk, azután pedig Páp János ellen indított pert, miközben előbb vásárhelyi gazdatisztje, Széll Miklós, által az egyesült vár- | 1668. dec. 12. megyék szendrei gyűlésén annak tiltakozása ellen ismételten óvást tett, egyszersmint ugyanekkor Pápót megintette s eltiltotta attól, hogy jogot tartson a pusztához, mely az ő törvényes és öröklött birtokát képezi, és sérelmet okozzon az ő jobbágyainak s azok személyében vagy jószágaiban, kik azt élik, kárt tegyen. ⁴

¹ Borsodm. miskolci Itrában. A megyék jkve. Prót. VII. fol. 471.

² Eredeti oklélvél az-Orsz. Itrban, NRA. fasc. 853., no. 52.

³ Mindkét óvás Borsodm. Itrában a hiv. helyen.

⁴ A tiltakozások ápr. 11. és dec. 12-ről. Borsodm. miskolci Itrában Actorum judicialum non prothocollatorum, specie X., fasc. I., no. 114. (Múlt száz. másolat a gr. Károlyiak Itrában.)

Igy aztán a per a nagy befolyású Bercséyi járára dőlt el, mit az is bizonyít, hogy nemsokára, mikor az egri és csanádi pasák nem tudtak megegyezni városunk bírása felett s bizonyítványt kértek ennek hová tartozása felől, maga a király tett tanubizonyságot, hogy 1676. Bercsenyi városa, Mező-Vásárhely, Csongrád vármegyébe esik s ennek egyebek közt Rárós is tartozékát képezi.¹ Ily módon tehát ez tovább is gazdáink birtokában maradt. A város elpusztulását követő újra telepedés után is oda került az. vissza, bár sem a Schlick, sem a Károlyi S. adománylevelébe nem került bele. Azonban e két földesur közötti átadás alkalmával 1722. a szolgabíróval a vásárhelyiek által birt és használt puszták közé, melyek a kir. adománylevelél szerint általában Károlyit illették, utolsó helyen fölvették Ráróst is, mint a melynek fele tartozik Vásárhelyhez. A beigtatást azonban már az egész Rárósra kiterjesztették, s mikor Károlyi ezután a várost és pusztáit továbbra is a lakosok használatában hagyta, ezekkel együtt a kialakított taksa fejében átadta nekik Ráróst is.

A régi adományosok utódai közül Rárós irányában a beigtatás alkalmával senki sem tett óvást. De pár év múlva b. Zay András ősei nagy számú javai 1726. s ezek között Rárós érdekében a kir. ítélő tábla előtt keresetet indított,² mely nemcsak Károlyi, hanem a kincstár ellen is irányult, mivelhogy ez szavatosságot vállalt a Károlyinak adott javakra nézve. A per csak évtizedek múlva ért véget azzal, hogy gr. Károlyi Antal, Zay Péter és gr. Kolonics László felpereseknek kielégítésül 60 ezer forintot fizetett.³ Időközben a lakosok nemcsak legelőnek és kaszálónak, hanem szántás alá is felfogták a pusztát; a város különösen nagy területet kaszáltatott e helyen és a maga részére korán külön gazdaságot is állított, melynek földét az első felméréskor teljesen az első osztályba tették.⁴ A későbbi urbéri szabályzat végrehajtásakor azon- 1156—61. ban csak $\frac{2}{3}$ -ad részét ismerték már el a lakosság használatában állónak, sőt az uradalom azt vitatta, 1771—72. hogy a lakosság is elismerte, hogy az urbáriom behozatala

¹ A király bizonyítványa Orsz. ltr. Kanc. iratok 389. sz.

² Lásd ezt Orsz. ltr. NRA. fasc. 235, no. 54 és

³ A perbeli egyezséglevelél az Orsz. ltrban NRA. fash. 1856, no. 31.

C alatt.

⁴ Ruttkai Imre mérnök, Tanyak és földek összeírása 1761. jul.-ból, a a gr. Károlyi nemzetség bpesti ltrában 36 fiók, 45 a. sz.

előtt sem hirdák azt egészen a gazdák, mivelhogy az uradalmi tiszték tőlök elvették. E sérelmet később sem felejtette a lakosság s követelte, hogy Újvárossal és Sámsonnal együtt egészen bocsássák át Ráróst az ő használatába. A helytartóság ilyen értelemben rendeleteket is adott ki.¹ Mindamellet az úrbéri összeírások a pusztának csak $\frac{2}{3}$ -adát ismerték el a város használatába tartozónak,² sőt az 1813-iki már azt mondja, hogy annak csak $\frac{2}{3}$ -da tartozik a csongrádi uradalomhoz. Idővel az uradalom megkísérelte a város itteni birtokát a jobbágyi ülésföldek közé sorozni, mely esetben az után a földesur részére a szokott szolgáltatásokat kellett volna teljesíteni. A város azonban a megyéhez fordult s kérte, hogy mivel a gazdaságot már az urbáriom behozatala előtt is szabadon, vagyis tehermentesen, birta, hárítsa el a városról a fenyegető károsodást, a mi meg is történt: de a Károlyiak viszont némsok idő múlva több határrészekkel együtt a pusztának felét is kivették a lakosság használatából s az uraság birtokához kapcsolták.³

Sámson.

E falut a korszak elején a Jaksics család birta, közelebbről pedig Jaksics Márk, kinek János király megengedte, hogy nagylaki uradalmát, melyhez határunkból Csomorkány és Sámson is tartoztak, habár a királyi adományozás csupán fiágra szólott, mivelhogy ő érlette neje, Polyxena, hogy fogságából kiváltsa, 3 ezer arany forintot fizetett s azonkívül birtokának megoltalmazása végett a maga arany és ezüst drágaságait (melyek tízezer arany forintnál is többet értek) áruba bocsátotta, — a maga halála esetére zálogképen, említett nejére s leányaira, Zovánára, Erzsébetre, Máriára és Milicára irassa rá; minélfogva nagybátyja fiai, csak ezek halála s a fentebbi összegek megléritése után tarthassanak jogot az uradalomhoz, addig pedig a nevezett női birtokosokat védelmezni tartozzanak. Az ügy azonban nem nyert sima elintézt, nemcsak azért, mert a csanádi káptalannak Sámsonhoz és Igáshoz

¹ Vár. ltr, Rvi. 2 a. cs, 2 sz.

² L. az 1789 és 1802-ki összeírásokat.

³ A legelőelkülön. egyezség jkve 1838-ból.